

НЕВІДОМІ СТОРІНКИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДРАМАТИЧНИХ ТЕАТРІВ КИЄВА ДОВОЄННОГО ПЕРІОДУ (1930–1940 рр.)

Стаття базується на нечисленних театральних афішах, програмах та анонсах до них, які залишилися у спадок авторці статті від батька і які висвітлюють невідомі сторінки театральної діяльності драматичних театрів Києва у довоєнний період (сезон 1930–1940 рр.).

Ключові слова: Київ, Шевченко, драма, театр, репертуар, гастролі, актори.

Статья основана на малочисленных театральных афишах, программах и анонсах к ним, которые остались в наследство автору статьи от отца и которые освещают театральную деятельность драматических театров Киева в довоенный период (сезон 1930–1940 гг.).

Ключевые слова: Киев, Шевченко, драма, театр, репертуар, гастролі, актёры.

This article was based on some theater post, programs and previews to them, which have been in legacy to the author of an article from his father, and which delight unknown pages of theatre activities of dramatic theaters in Kyiv (season 1930–1940)

Keywords: Kyiv, Shevchenko, drama, theater, repertoire, tour, actors.

Упродовж 1930–1940 рр. Київ переживає справжній театральний бум. У театрах ішли драматичні, балетні вистави. Виступали українські, російські, польські та білоруські трупі, репертуар яких був досить різноманітний. Ставилася не лише українська, російська та західна класика, а й злободенні п'єси сучасних на той період авторів. П'єси «Загибель ескадри» О. Корнійчука, «1-ша Кінна» В. Вишневського, «Любов Ярова» К. Треньова, «Міжбур'я» Д. Бурдіна тому підтвердження.

Всі театральні вистави 30-х років, пронизані революційною героїкою Жовтневої революції та громадянської війни, добре сприймалися глядачами не лише Києва, а й інших міст колишнього Радянського Союзу і мали величезний успіх.

Відомо, що колишній театр Бергоньє в Києві (вул. Фундуклеївська, тепер Б. Хмельницького, 5) був переданий у 1920 році Державному театрові російської драми імені Шевченка. На базі цього театру діяв Державний театр російської драми, а на базі Міського театру імені Шевченка – Київський обласний театр російської драми, майже до сезону 1937–1938 рр. З 1941 року театрові присвоєно ім'я Лесі Українки, 1966-го надано звання академічного, 1994-го – статус Національного.

Відомо, що у приміщенні Троїцького народного будинку (вул. В. Васильківська, 53) діяв театр, заснований у 1922-му та перейменований у 1923 році на Державний український драматичний театр імені М. К. Заньковецької.

1-й Польський Театр-Студія, створений у Києві (вул. Кругло-Університетська, 12) у 1916 році, у 1929-му був реорганізований у Польський державний драматичний театр, який поступово вливався в державні українські та російські драматичні театри міста.

У статті викладено зміст афіш та програм з власного архіву авторки. В них дано і опис дії самих п'єс, і відгуки та рецензії на них, і склад акторів. Правопис і форму архівних документів в основному збережено.

Сезон 1930–1935 рр.

Театр ім. ШЕВЧЕНКА ДЕРЖАВНИЙ ТЕАТР РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ

1-Я КОННАЯ – п'єса автора В. Вишневського. 4 дії, 30 епізодів.

«Вся п'єса побудована на ілюстраціях окремими картинами з історії виникнення боїв Чер-

воної Армії, тому малюнки щільно пов'язані між собою послідовною хронологією історичних подій.

Дії малюють побут і традиції старої армії. Бездушність та свавілля начальства, сліпа муштра, підперта солдатським чоботом, грубо топче все людське, все живе в житті солдата. Мета ясна – перетворити людину на сліпе знаряддя, здатне знищити все, що буде наказано. Настає Лютнева революція. Лад, що його підтримували багнети, руйнується. Радісно фронт зустрів революцію, але чогось хмурі обличчя вищого начальства. Глибоку поразку завдала старій армії революція. Солдати щораз частіше відмовляються наступати, а Тимчасовий уряд настирливо вимагає війни до переможного кінця.

Вже нема такої сили, щоб припинила розпад російської армії. Селяни, які передосягнені в солдатські шинелі, не хочуть більше захищати кишені колишніх господарів і рішуче голосують проти війни; тікають з фронту також і рештки розбитої «кляси» дворян і буржуазії. Нестримно гудуть з фронту сірі маси, і гуркотіння коліс глушить окремі голоси старих героїв, що кличуть добити гідру контрреволюції, що вперто повзе на Дін.

Небагато в ті часи приєднується до перших партизанських загонів дуганського робітника Кліма Ворошилова і колишнього солдата-кавалериста (Семена – А. Ш.) Будьонного. В паніці тікає золотопогонна рать під натиском червоних. Непохитно обороняє Червона Армія спокійну працю трудящої людності Країни Рад.

Настає 1929 рік. З заходу над країною нависла чорна хмара озброєної інтервенції, але відважна Червона Армія з честю виконала свій обов'язок. Розбитого ворога відкинуто далеко від меж першої на світі країни робітників.

П'єса має глибокий драматичний зміст і супроводжується музичною ілюстрацією окремих епізодів драми, скомпонованою композитором Володимирським в одну загальну увертюру, яка відбиває дії в хронологічному порядку. Хід п'єси супроводжується поясненням «Ведучого», ролю якого виконує артист Ленінградської Держдрами В. А. Стронський. Референт театру В. Шумейко».

У складі акторів: Стронський В. А., Баталін В. В., Борисов Б. С. І-й, Салтиков Д., Соболін Г. А., Баратов Є. А., Певцов В. Т., Белов Л. І., Морозов Г. П., Волковичев М. М., Веріна В. Н., Федорович М. П., Каблуков В. М., Деммі Д. М., Блеккер А. А., Немировська Е. І., Воронцова-Лені А., Яковлев Я. В., Борисов Б. П. II-й, Алексєєв А. Д. і Саяров А. Д.

Постанова головного режисера В. А. Стронського. П'єсу ведуть: Дольський В. С., Нікі-

тін Ю. С., Хмарін П. М. Художній декоратор Богданович К. Н. Директор театру Губкін А. Н.

ИВАН КОЗЫРЬ И ТАТЬЯНА РУССКИХ.

П'єса на 3 дії Ю. Смоліна.

«П'єса малює побут буржуазії Заходу та той жах, що охоплює її перед небезпекою комунізму.

В п'єсі яскраво зображені негативні боки буржуазії, шалені її розваги та нікчемність.

Перед глядачем червоною ниткою проходить життя російського емігранта Івана Козиря, колишнього солдата, що потрапив в полон під час імперіалістичної війни. Козиреві співчуття виявляють негри та китайці, що перебувають на пароплаві, де відбувається вся дія.

П'єса складається з 23-х епізодів, пронизаних гумором. Своїм змістом п'єса справляє велике враження на глядача».

У складі акторів залишилися, в основному, попередні актори, Так, роль Івана Козиря, виконує артист Стронський В. А. Інші дійові особи виконують як попередні, так і нові артисти: Аргонська Л. Г., Деммі Д. М., Блеккер А. А., Соболін Г. А., Салтиков Д. О., Борисов В. С. І-й, Бар'яновський К. І., Борисов Б. Г. 2-й, Певцов В. Т., Волковичев М. М., Яковлев Я. В., Саяров А. Д., Матковська Л. Г., Клейменова В. М., Белов А. І., Баратов Е. А., Татарова М. Т., Зубова О. Н. Веріна В. Н., Вейтко Н. Н. і Федорович М. П. За ходом дії балет у виконанні Леонової Е. І., Алексєєва А. Д., Морозова Г. П., Хрусталевої М. Н., Воронцової-Лені Л. В., Попова Н. М. П'єсу ведуть: Дольський С. М., Хмарін П. М. Поставу головного режисера В. А. Стронського. Художник Богданович К. Н. П'єсу ведуть Дольський С. М., Хмарін П. М. Директор театру Губкін А. Н.

Городской театр им. ШЕВЧЕНКО.

Киевский государственный областной театр РУССКОЙ ДРАМЫ

СМЕРТЬ ИОАННА ГРОЗНОГО. Трагедия в 4 дейст., 7 карт. А. Толстого.

Склад майже нових акторів (мовою оригіналу): Царь Иван Васильевич IV Барский В. М., Денисов А. В. Царица Мария Феодоровна Богатырёва П. И. Інші дійові особи виконують артисти: Морель А. С., Трофимова И. Г., Членов А. Я., Култук-Аш А. П., Вебер Б. Я., Юркевич С. П., Ашим М. М., Луценко П. В., Кончевский А. И., Смородин В. В., Инсаров В. Н., Котиков Н. К., Федорович М. П., Ильнаров М. В., Владиславская Е., Каренин В. О., Василевский И. И., Гли-

нов Х. С., Зарина П. А., Блажевич Н. М., Матрос А. Г., Чёрная Н. И. и Голик Р. Г.

Постановка главного режиссёра *Южена А. А.* Художники *Ашим М. М., Бомко Ю. И.* Музыкальное оформление *Красовский И. М.* Спекталь ведёт *Членов А. Я.* Художественный руководитель *Морозов В. Ф.* Главный режиссер *Южен А. А.* Директор Киевского обл. русского театра *Каренин В. О.* Директор гортеатра *Кейниг Е.*

ОЧНАЯ СТАВКА *Бр. Тур и Л. Шейнин.* Пьеса в 8 картинах.

У складі акторів (мовою оригіналу), як попередні, так і нові сили: *Денисов А. В., Луценко П. В., Гринёв Х. С., Василевский И. И., Ашим М. М., Юркевич П. И., Зарина П. А., Урин С. М., Федорович М. П., Кончевский А. И., Вебер В. Я., Бруно Е. И., Львова Н. Л., Царёва-Лунина В. Н. и Блажевич Н. М.*

ОГНЕННЫЙ МОСТ *Б. Романов.* Пьеса в 3 действ. 8 карт.

У складі акторів (мовою оригіналу): *Ильнараров М. В., Гизеке А. В., Луценко П. В., Барский В. М., Денисов А. В., Владиславская Е., Ашим М. М., Корчан В. А., Логиновская З. М., Инсаров В. М., Бруно Е. Н., Каренин В. О., Морель А. С., Глинов Х. С., Котиков Н. К., Блажевич Н. М., Вебер Б. Я., Кончевский А. И., Федорович М. П., Членов А. Я., Смородин В. В., Юркевич С. П., Чёрная Н. И. и Василевский И. И.*

«Червоноармійці, матроси, фронтовики, робітники, юнкери».

Постановка и художественный руководитель *В. Ф. Морозов.* Художник *Бомко Ю. И.* Зав. музыкальной частью *И. М. Красовский.* Ведёт спектакль *Членов А. Я.* Главный режиссёр *А. А. Южен.*

ЛЮДИ В БЕЛЫХ ХАЛАТАХ *С. Кингслей.* Пьеса в 4 действ. 7 карт. *Перевод И. Рубинштейна.*

У складі акторів, як попередні, так і нові особи (мовою оригіналу): *Инсаров В. М., Култук-Аш А. П., Каренин В. О., Вебер Б. Я., Богатырёва П. И., Корчан В. А., Денисов А. В., Василевский И. И., Юркевич С. П., Морель А. С., Кончевский А. И., Чёрная Н. И., Ашим М. М., Зарина И. А., Владиславская Е., Смородин В. В., Глинов Х. С., Федорович М. П., Бруно Е. И., Трофимова И. Г. и Матрос А. Г.* Постановка *В. О. Каренина.* Зав. музыкальной частью *И. М. Красовский.* Ведёт спектакль *Членов А. Я.* Художественный руководитель *В. Ф. Морозов.*

ПАРИЖСКИЙ ТРЯПИЧНИК *Ф. Пиа.* Французская мелодрама в 4 действ. 12 карт. с прологом. В Пролозі, в основном, склад акторів попередній (мовою оригіналу): *Денисов А. В., Инсаров В. М., Ашим М. М., Луценко П. М.*

У п'єсі: попередні актори: *Морель А. С., Юркевич С. П., Кончевский А. И., Вебер Б. Я., Смородин В. В., Гринёв Х. С., Блажевич Н. М., Василевский И. И., Федорович М. П., Корчан В. А., Трофимова И. Г., Бруно Е. И., Львова Н. Л., Логиновская З., Царёва-Лунина В., Голик Р. Г., Владиславская Е., Чёрная Н. И., Матрос А. Г., Котиков Н. К. и Савчук И. И.*

«Учасники карнавалу, відвідувачі кабачка, гризетки. Між прологом и 1-ю картиною проходить 20 років».

Постановка *Денисова А. В.* Художник *Бомко Ю. Б.* Зав. музыкальной частью *И. М. Красовский.* Ведёт спектакль *А. Я. Членов.* Художественный руководитель *В. Ф. Морозов.*

Театр им. ШЕВЧЕНКО **ГАСТРОЛИ**

Киевского областного театра русской драмы

ДЕТИ ВАНЮШИНА *С. Найдёнов.* В 4-х актах.

У складі акторів, в основном, попередні особи (мовою оригіналу): *Барский В. Н., Зариг П. А., Каренин В. О., Юркевич С. П., Морель А. С., Гизеке А. В., Богатырёва П. И., Городецкая В. Н., Барская Е. В., Царёва В. Н., Кончевский А. И., Федорович М. П., Денисов А. В., Бруно Е. И., Львова Н. Л., Трофимова И. Г., Владиславская Е. и Гринёв Х. С.*

«Дія відбувається в одному з великих губернських міст».

Постановка и оформление главного режиссёра *А. А. Южена.* Художественный руководитель *В. Ф. Морозов.* Художественное оформление *К. Блажкова.* Директор Киевского областного театра русской драмы *В. О. Каренин.* Директор гортеатра *Баклаженко.*

Державний український драматичний театр імені ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ

Мистецький керівник театру заслужений артист Республіки *Б. В. Романицький.*

Прем'єра КОМУНА В СТЕПАХ *М. Куліш.* П'єса у 4 дії. Поставка режисера *І. В. Богаченка.*

М. Куліш на літературній арені з'явився у 1924–1933 рр. при підтримці його театрального учителя Леся Курбаса. Куліш був свідком страшного голоду в степах України у 1921 році, що навів йому тему українського села в драмі «Комуна в степах», закінченої у 1925 р. Саме Український драматичний театр імені М. Заньковецької в Києві у 30-ті роки розпочав новий сезон цією виставою.

У складі акторів майже зовсім нові особи: Колесник-Шипенко, Задніпровський-Лісненко, Олесь О. Федькович, Андрієнко-Шевченко Є., Писаревський-Шевченко А., Кручина-Чабаненко, Любарт-Даценко, Гасенко-Гайдабура Шульга, Зініна Квитко-Іванова, Введенський-Палевич-Губенко, Яременко-Дударів, Грінченко-Борейшо, Крейтер-Губенко, Раков-Тугановський, Кушніренко-Янчук, Дригус-Покотило, Кринський-Шклярський, Соболева-Корольчукова-Олесь Г. і Тихий-Федорович.

Музика композитора Радченка О. М. Декоративне оформлення художника Саннікова М. В. Директор театру Правдін Г. І. Директор Міського Театру Лавров С. Л.

ВІЙ Остапа Вишні за Гоголем та Кропивницьким, з додатками А. Шпички, монтаж тексту Д. Козачковського, музичний гротеск у 4 дії. Музика Бака Воячека. Відновлює Режляборант І. Лаврик.

Склад акторів: Введенський, Гаєнко-Соболева, Колесник, Палевич, Олесь О., Квітка, Семененко-Супоня. Федькович, Лісненко, Кричина, Покотило, Шевченко, Писаревський, Супоня, Раков, Грінченко, Губенко, Корольчук, Федорович, Янчук, Крейтер, Тугановський, Кринський, Фразен, Дударів, Слива-Кручина, Семененко, Богаченко, Андрієнко, Іванова, Колесник, Фразенко, Зініна, Шульга, Кушніренко і Михайлова.

Режисер І. В. Богаченко. Музика композитора Бака М. Танки ставить Явір М., Декоративне оформлення художника Криги І. Виставу веде Фразенко Є.

**Отдел искусств
при Черниговском облисполкоме
Черниговский Областной К-С театр
Русской драмы**

МОЙ СЫН Ю. Гергель и О. Литовский. Драма в 4 актах, 7 картинах.

У складі нові актори (мовою оригіналу): А. Е. Попов, Г. В. Попова, Г. В. Ларина, Ю. И. Фа-

левич, В. В. Долгов, Ю. А. Вагин, М. Ф. Копьева, В. М. Беньдигов, А. П. Смирнов, В. И. Нафтулин, Л. Г. Гельберг, Ю. А. Вагин, Г. С. Гори, М. П. Федорович, К. И. Шапошникова, Ю. Кардашенко, П. И. Коваль и А. И. Рогалев.

Постановка художественного руководителя театра М. М. Борейша. Художники: Бордюг, П. И. Коваль. У рояля Р. М. Милова. Директор театра Г. С. Гори.

**ГОРЬКОВСКОЕ
краевое управление по делам искусств
МУРОМСКИЙ
городской драматический театр
СЕЗОН 1936–1937 г.г.**

ЛЮБОВЬ ЯРОВАЯ К. Тренёв. Пьеса в 5 действиях.

«Пьеса «Любовь Яровая» принадлежит перу известного советского драматурга К. Тренёва. «Любовь Яровая» по праву заняла почётное место в репертуаре театров Советского Союза.

Основная тема пьесы – героическая борьба рабочего класса за диктатуру пролетариата и расслоение интеллигенции.

Этим спектаклем наш театр хочет показать героические будни гражданской войны, борьбу за завоевание побед Октябрьской революции, плоды которой столь реально ощущают трудящиеся нашей прекрасной социалистической родины.

– «Жить стало лучше, товарищи. Жить стало веселее».

Этими словами гениального вождя народов товарища Сталина определяется наше бытие – СЕГОДНЯ, за которое ВЧЕРА было отдано тысячи жизней лучших сынов – рабочих и крестьян».

У складі нові актори: Левандовская Н. Ф., Михайловский Г. Г., Раздолин М. В., Федорович М. П., Машковский Д. Ю., Арманова А. Н., Сенниковский Д. И., Никольский Г. Д., Юматов В. В., Востокова Е. Д., Кадмин В. В., Левандовский Ю. А., Зайцев Н. И., Куш И. И., Сталинская А. И., Грекова К. Е., Уколов Н. А., Греков С. М., Крючкова Е. В., Дубровин И. М., Леонов С. М., Леонова М. И., Морин М. В., Михайловская Т. Д. и Лошкарёв В. Ф.

«Робітники, червоноармійці, громадяни, спекулянти – допоміжний склад».

Постановка главного режиссёра Грекова С. М. Художник Строев В. М. Музыкальное оформление Сидорина И. А. Спектакль ведёт Леонов С. М. Директор театра Дольский И. М.

СЕЗОН 1937 р.

ТЯЖЁЛЫЕ ДНИ А. Островский. Комедия в 3-х действиях.

Постановка Раздолина. Спектакль ведёт Арбузов.

У складі артисти (мовою оригіналу): Зайцев Н. И., Дубровин И. М., Куш И. И., Раздолин М. В., Сенниковский Д. И., Лошкарёв В. И., Федорович М. П., Леонова М. И., Арманова А. Н., Крючкова Е. Н. и Кадмин Я. А. Художественный руководитель и гл. режиссёр Греков С. М.

ЛЮДИ В БЕЛЫХ ХАЛАТАХ Сидней Кингслей. Пьеса в 4-х действиях и 7 картинах. Перевод с английского и переработка Ильи Рубинштейна. Постановка Грекова С. М. Художник Пивоваров К. О. Спектакль ведёт Леонов А. Я.

«Пьеса “Люди в белых халатах” явилась крупнейшим событием нью-йоркского театрального сезона 1933–1934 гг. и получила первую премию на всеамериканском конкурсе этого сезона.

Вот выдержки о пьесе из американской периодической прессы.

“Хорошая смелая пьеса, пронизанная зажигательной искренностью. Она изобилует увлекательными театральными сценами, теплостью жизни и высока по замыслу” (Аткинсон «Нью-Йорк Таймс»). *“Замечательная пьеса: отрывистая, чёткая, решительная, пронизательная, заостренная. Это подлинная драма, искусно взвешенная, мастерски изложенная, мудрая, очень верная, человечная и трогательная” (Поллак, «Игл»).*

Этот успех заключается в живости сюжета, а также мастерски разработанной интриге. Кроме того, успех – в остром и насыщенном диалоге, в свежей тематике пьесы, а также в смелой (в американских условиях) её трактовке.

Действие целиком заключено в рамки четырёх стен крупного нью-йоркского госпиталя, жизнь и трудная работа которого составляют его фон и пронизывают всё его содержание.

Пьеса ставит довольно смело проблему роли и положения доктора в условиях капитализма и изобилует эмоциональными конфликтами.

Аналогичными обстоятельствами можно объяснить нахождение в госпитале в качестве доцента Кунингама, который ничего не смыслит в медицине, а диплом и доцентуру получил благодаря влиятельным родственным связям.

Все персонажи пьесы даны умело, чётко и убедительно. Они очерчены чёткими штрихами, и язык их прост, лёгок, но за этой простотой

стоит большое чувство, глубокое содержание и переживание.

Основная сюжетная линия пьесы – противопоставление врачебного долга окружающей коммерческой – капиталистической обстановке.

Пронизывающий пьесу реализм так непосредственно ярок и убедителен, что, создавая впечатление фотографической точности авторской работы, он полностью звучит и в условиях советской аудитории».

У складі в основному попередні актори (мовою оригіналу): Дубровин И. М., Машковский Д. Ю., Михайловский Г. Г., Раздолин М. В., Перестяни В. В., Михайловская Т. Д., Кадмин Я. А., Костриков И. И., Зайцев Н. И., Арбузов А. И., Уколов Н. А., Сенниковский Д. И., Леонова М. И., Востокова Е. Д., Минеев П. Е., Федорович М. П., Сталинская А. И., Морин М. В., Крючкова Е. Н., Максимова М. М., Пшенин В. Ф., Лошкарёв В. И. и Леонов С. М.

ДУРАК Фульд. Комедия в 4-х действиях.

Постановка Раздолина. Художник Пивоваров. Музыкальное оформление Пивоваровой. Спектакль ведёт Арбузов.

«Комедия “Дурак” написана Фульдом как шарж на мелкое буржуазное германское общество. Стремление и смысл существования, которого сводится к одному – к собственному индивидуальному благополучию.

Для достижения этих целей, люди этого общества пользуются всеми далеко не честными средствами, нарушая дружеские и даже родственные отношения. Но если им требуется, ради своего благополучия, объединиться, то они сейчас же забывают обиду и оскорбления ранее друг другу и временно объединяются.

Очень характерно определяет их взаимоотношения один из действующих лиц пьесы Курт Энгельгардт, словами: “Мы все унижаем друг друга одинаково, но в основном сходимся”. Вот это основное и есть та грязь, которую они творят другим людям для достижения своих целей. В противовес им автор поставляет Юстуса Габерлин.

Для Юстуса чужды интересы его двоюродных братьев, т. к. он верит во всё лучшее, что должно быть заложено в человеке. В нём живёт большая вера в человека, творца лучшей жизни. Но, в конце концов, он убеждается, что для того общества, в котором он живёт, это – утопия. Образ Юстуса сильно “заидеализирован” автором, что, между прочим, очень свойственно не-

мецкой литературе XIX столетия, и что для нашего времени звучит слишком наивно».

У складі попередні актори (мовою оригіналу): Востокова Е. Д., Крючкова Е. В., Раздолин М. В., Дубровин И. М., Зайцев И. И., Сенниковский Д., Арманова А. Н., Грекова К. Е., Уколов Н. А., Кадмин Я. А., Федорович М. П., Минеев П. В. и Максимова М. М.

СЕЗОН 1937-1938 г.г.

г. ЖИТОМИР

Театр им. ШЕВЧЕНКО

**Гастроли Киевского Областного Театра
РУССКОЙ ДРАМЫ**

Премьера В. Рафалович. **КАК ЗАКАЛЯ-
ЛАСЬ СТАЛЬ** Пьеса в 5 действиях, 12 картинах по роману Н. Островского.

Постановка художественного руководителя В. Ф. Морозова. Художник Е. С. Донченко.

Картина 1-я. Шепетовка. Улица перед домом П. Корчагина.

У складі головний актор: Павло Корчагін *Василевский И. И.* Інші дійові особи виконують актори (мовою оригіналу): Денисов А. В., Луценко П. В., Зарина П. А., Барская Е. В., Морель А. П., Финкельштейн Б. Г., Григорьева Л. Л., Федорович М. П., Ашим М. М., Инсаров В. М., Членов А. Я. и Савчук И. И. Картина 2-я. Рыбная ловля.

У складі нові актори: Городецкая В. Н., Корчан В. А., Юркевич С. П. и Морель А. С.

Картина 3-я. Улица перед домом Корчагина.

Склад попередніх та нових акторів: Урин С. М., Царева-Лунина В. Н., Трофимова И. Г., Григорьева Л. Л., Матрос А. Г., Кончевский А. И., Вебер Б. Я. и Котиков Н. К.

Картина 4-я. Комендатура и тюрьма.

Нові актори: Ильнарлов М. В., Владиславская Е. С., Богатырева П. И., Гринёв Х. С. и Барский В. Н.,

Картина 5-я. У Тумановой.

Новий актор: Бруно Е. И.

Картина 6-я. Под Житомиром.

Новий актор: Блажевич Н. М.

Картина 7-я. Лазарет.

Нова акторка: Львова Н. Л.

Картина 8-я. Лес.

Картина 9-я. Шепетовка. Дом Корчагиных.

Нові актори: Юркевич П. П. и Федорович М. П.

Картина 10-я. Южный город.

Картина 11-я. Южный город.

Картина 12-я. Южный город.

Склад попередніх акторів.

Литературный консультант И. И. Василевский. Музыкальное оформление И. М. Красовский. Главный режиссёр А. А. Южен. Ведёт спектакль А. Я. Членов. Декоратор Н. М. Блажевич. Директор Киевского областного театра В. О. Каренин.

АННА КАРЕНИНА Л. Н. Толстой. Инсценировка в 6 действиях, 12 картинах. Б. Дьякова и С. Свэнова.

У складі попередні актори Київського обласного театру російської драми (мовою оригіналу): Култук-Аш А. П., Царева-Лунина В. Н., Инсаров В. М., Богатырёва П. И., Вебер Б. Я., Владиславская Е. С., Городецкая В. Н., Каренин В. О., Гринев Х. С., Верина В. В., Барский В. Н., Ильнарлов М. В., Финкельштейн Б. Г., Барская Е. В., Корчан В. Я., Трофимова И. Г., Урин С. М., Матрос А. Г., Юркевич П. П., Морель А. П., Луценко П. В., Членов А. Я., Зарина П. А., Ашим М. М., Блажевич Н. М., Бруно Е. И. и Федорович М. П. Картина 3-я. У Карениных в Петергофе. Постановка главного режиссёра А. А. Южена.

**Управление по делам искусств
при Воронежском Облсполкоме
1939 – СЕЗОН – 1940 гг.
ДРАМАТИЧЕСКИЙ ТЕАТР
г. ОСТРОГОЖСК**

ТАЛАНТЫ И ПОКЛОННИКИ А. Н. Островский. Комедия в 4 действиях.

У складі актори (мовою оригіналу): Г. В. Берг, К. П. Новицкая, А. Н. Кастальский, Клавдий Муратов, Г. Ф. Смольский, Б. В. Горнов, Н. И. Грацовская, Л. Н. Зеленева, В. Г. Марковский, М. А. Баранов, П. А. Борицкий, Н. В. Зеленева, Н. Ф. Барановская, М. П. Федорович и П. Ф. Исаков.

Постановка гл. режиссёра и художественного руководителя Д. Д. Дмитриева. Художник А. Н. Клотц. Директор театра Б. М. Тамаров.

ВТОРЫЕ ПУТИ

Склад акторів (мовою оригіналу): В. Г. Марковский, К. М. Мозжухина, А. Я. Севрюкова, М. А. Баранов, В. И. Муханов, Н. И. Грацовская, Б. В. Горнов, Б. Л. Неволин, Г. В. Берг, Т. Т. Алёхин, М. П. Федорович и А. Н. Гольцен.

Постановка главного режиссёра и художественного руководителя Д. Д. Дмитриева. Художник А. Н. Клотц.

**Чкаловский областной отдел искусств
ОРСКИЙ драматический ТЕАТР**

НЕДОРОСЛЬ Д. И. Фонвизин. Комедия в 4-х актах (6 картинах).

Постановка главного режиссера и художественного руководителя Баталина Е. М. Художник Берестов В. А.

У складі актори (мовою оригіналу): Лаевский П. Г., Негина З. В., Митрофанов В. Н., Чепыженко Ю. Ф., Журина Г. А., Иванова Т. В., Брувер В. Я., Левитская Т. Г., Левитский Г. А., Шишкин М. А., Ошев Н. И., Федорович М. П. и Руднев Н. А. *«Слуга Простаковых, крепостные девушки и слуга Стародума – вспомогательный состав театра».*

**АКССР
КАРГОСДРАМТЕАТР**

«МЕЖДУБУРЬЕ» Д. Бурдин. Пьеса в 4-х актах, 11 эпизодах.

Главный режисер и художественный руководитель Княжич В. И. Художник Эрбштейн Б. М. Музыкальное оформление Артемьева В. П. Спектакль ведёт Ратманова Е. А. Название эпизодов:

1–5: Пушки и сабли из моды вышли.

Я забыл свою полевую сумку.

Стать! Дисциплину забыли.

Гражданская война и почему она началась.

Товарища потерял.

6 эпизод: Удивительные вещи бывают на свете.

7: Заездили нашего командира.

8: Тоска меня гложет что-то.

9: К нему... К Андрейке.

10: Приходи, командир, в лагерь.

11: Мы, командиры запаса, готовы.

Склад акторів (мовою оригіналу): Ярцев С. И., Королёв Г., Чаплыгин П. Н., Воробьев С. П., Горшва Э. О., Гусев В. Д., Стебаков В. И., Смирнов Г. Н., Витковский Ю. К., Делекторский Г. А., Ивершин И. Ф., Виноградов Н. В., Ванин П. И., Ягодкин К. А., Шипов Н. А., Данский А. Н., Федорович М. П., Кристенс Е. В., Старостина Е., Динар Н. С., Шибуева А. И., Третьякова М. М., Кюн Л. П., Ягодкин К. А. и Лейчинский Н. А.

ВОЛКИ И ОВЦЫ. А. Н. Островский. Комедия в 5-ти действиях.

Главный режиссёр и художественный руководитель Княжич В. И. Художник Эрбштейн Б. М. Помощник режиссера Воробьев О. П. Музыкальное оформление Артемьева В. П. Танцы поставлены Динар Н. С. Спектакль ведёт Ротми-

нова Е. Н. Склад акторів (мовою оригіналу): Шибуева А. И., Чаплыгин П. Н., Кристенс Е. В., Бартенева О. Н., Соломина В. Н., Картанов Н. В., Скворцов А. А., Шипов Н. А., Данский А. Н., Федорович М. П., Лежнев О. Г., Хворостов Г. И., Смирнов Г. А., Ивершин И. Ф., Ягодкин К. А., Виноградов Н. А., Витковский Ю. К., Ванин П. И., Новиковская Е. Е., Кюн Л. П., Делекторский Г. А., Лейчинский и Павлов.

По ходу 3-го действия русский танец исполняют Динар Н. С., Третьякова М. М., Кюн Л. П., Воробьев О. П., Виноградов И. В., Ванин П. И. Директор театра Артемьев В. П.

«СТРАХ». А. Афиногенов. Пьеса в 4-х действиях, 9 картинах.

Главный режиссёр и художественный руководитель Княжич В. Постановка режиссёра Ярцева С. И. Художественное оформление Завгороднего В. Музыкальное оформление Артемьева В. Н. Спектакль ведёт Ротманова Е. Н. Склад акторів (мовою оригіналу): Ярцев С. И., Кирикова А. А., Скворцов А. А., Федорович М. П., Стебаков В. И., Горшва Э. О., Третьякова М. М., Кристенс Е. В., Чаплыгин П. Н., Динар Н. С., Шибуева А. И., Гусев В. Д., Дежнев О. Г., Омерская М. М. и Павлов Н. И.

**Беларускі другі дзяржаўны театр
Мастацкі кіраўнік В.А. ДАРВІШЭУ**

ГИБЕЛЬ ЕСКАДРИ А. Корнейчук. П'еса у 4-х дзеях (7 малюнках). Переклад І. Матусевіча. Постановка рэжысёра – заслуж. арт. респуб. К. Зубава. Рэжысёр А. Донаці. Кампазытар і дырыжор К. Маркевич.

У складі попередні актори Київського обласного театру російської драми.

«Афіцэры, матросы, камендоры». *«Дзея ацбываеца у 1918 г. у Наварасейскім парту. Паказ вядзе Майсак і Л. Ваучэцкі».*

ЧАЛАВЕК ВЫРАШАЕ Д. Курдзін. Пас-танука рэжысэра В. А. Дэрвішэва. Рэжысэр Ц. Н. Сергейчык. Кампазітар Н. Ф. Богуслаўскі.

Артисти Київського обласного театру російської драми і нового складу (мовою оригіналу): М. Белінская, В. Тышкезі, М. Гардынін, І. Матусевіч, П. Іваноу, А. Шэлег, Я. Мірановіч, А. Ільінскі, Н. Глебоўская, Т. Романі, І. Тупік, С. Хацкевіч, Н. Чэркас, Э. Кагайн, А. Шэпкін, А. Буданава, З. Дзехцярова, М. Федаровіч, Г. Майсак, З. Канапелька, С. Вечфінскі, Н. Фадзееу, Т. Зорына і В. Заборскі. *«Робітнікі, робітніці, колгоспнікі».*

Таким чином, згадані театральні афіші за програмами 25 вистав висвітлюють невідомі сторінки театральної діяльності Державного театру російської драми імені Шевченка, Державного українського драматичного театру імені Заньковецької у Києві, репертуар яких складався з класичних тво-

рів вітчизняних і зарубіжних авторів. У драматичних театрах України, Росії та Білорусії відбувалися гастролі Київського державного обласного театру російської драми, які зробили значний внесок в українське театрознавство довоєнного періоду (1930–1940 рр.).